

Một số gợi ý về hoạt động tăng vốn từ của người học thông qua phần mềm học từ vựng Duolingo

Vũ Thu Hà*, Vũ Thị Hoàng Yến*

* ThS. Khoa Tiếng Anh chuyên ngành, Trường ĐH Hà Nội

Received: 10/7/2023; Accepted: 17/7/2023; Published: 25/7/2023

Abstract: The 21st century, along with the 4.0 industrial era, has witnessed the creation and development of many software and apps for educational purposes. Among all the apps and software introduced, Duolingo has been proven to be a useful and effective tool to learn vocabulary. This research aims to review some theories related to the definition of learning media and the importance of vocabulary in language teaching and learning process; therefore, suggests some ways to use Duolingo as a learning tool to improve students' vocabulary.

Keywords: Duolingo, vocabulary, learning media

1. Đặt vấn đề

Giáo dục đóng vai trò vô cùng quan trọng trong cuộc sống bởi lẽ nền tảng của một quốc gia chính là giáo dục. Không sai khi chúng ta cho rằng sự tiến bộ của một quốc gia được quyết định bởi nền giáo dục tốt. Bằng cách giáo dục người dân về những môn khoa học hữu ích và đưa các giá trị của kỹ năng vào giáo dục như kỹ năng giao tiếp thông qua việc sử dụng công nghệ có thể xây dựng đất nước phát triển hơn. Ngày nay, do yêu cầu của học tập và công việc, mọi người bắt buộc phải nói ngoại ngữ vì sự cạnh tranh sẽ tự diễn ra trong thời đại toàn cầu hóa. Với sự phát triển như vũ bão của mình, công nghệ có thể được sử dụng tối ưu cho những tiến bộ trong các lĩnh vực khác nhau của cuộc sống. Bên cạnh đó, trong thời đại kỹ thuật số của công nghệ gần đây, chúng ta với tư cách là những nhà giáo dục phải có khả năng theo kịp và ứng dụng công nghệ hỗ trợ các hoạt động trong lĩnh vực này. Có thể nói công nghệ phát triển giúp hỗ trợ các hoạt động học tập cả trong và ngoài lớp học. Các công nghệ được sử dụng một cách khôn ngoan có thể giúp các bài học trở nên thú vị, hiệu quả và sáng tạo hơn.

Nhiều lợi ích của công nghệ có thể được sử dụng trong giáo dục, ví dụ giáo viên có thể dễ dàng truy cập vào mạng Internet hoặc tìm thấy bài giảng, tài liệu hỗ trợ dưới dạng các bài báo trực tuyến, sách mềm hay video và âm thanh học tập. Có thể thấy bằng cách sử dụng công nghệ, hoạt động giảng dạy được hỗ trợ một cách hiệu quả. Một trong những nền tảng khiến việc học ngoại ngữ không còn tẻ nhạt và rắc rối chính là Duolingo. Doulingo.com/id mang khái niệm “vừa chơi vừa học” phù hợp với mọi lứa tuổi. Bên cạnh tiếng Anh, Duolingo cũng cung cấp

nhiều ngôn ngữ khác như tiếng Tây Ban Nha, Pháp, Ý, Đức. Trong bối cảnh học ngoại ngữ ngày càng trở thành một hoạt động thiết yếu cho mọi hoạt động dạy-học tại các hệ thống trường thuộc các cấp học khác nhau, việc có vốn từ đủ để có thể phát triển các kỹ năng Ngôn ngữ như Nghe, Nói, Đọc, Viết đang rất được coi trọng. Bài nghiên cứu này nhằm mục đích đưa ra những gợi ý cho việc sử dụng Duolingo như một công cụ giúp người dạy tổ chức hoặc thiết kế các hoạt động trên lớp hoặc ngoài giờ học nhằm hỗ trợ người học trong tiến trình phát triển Vốn từ vựng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm và vai trò của Vốn từ trong Kỹ năng Ngôn ngữ

Vốn từ là một khía cạnh quan trọng và cần được chú trọng bồi dưỡng trong hệ thống kỹ năng Ngôn ngữ. Tác giả Hornby (2009: 1707) đã nhấn mạnh “Vốn từ là (1) sự tổng hòa của các từ vựng cùng với sự kết hợp đa dạng của chúng tạo nên ngôn ngữ; (2) sự hiểu biết về hệ thống từ vựng sử dụng trong các lĩnh vực, chuyên ngành khác nhau”.

Từ điển Oxford dành cho người học nâng cao (2008: 1662) đưa ra định nghĩa rằng “Vốn từ là tất cả những ngữ vựng mà con người biết đến và sử dụng”.

Khái niệm về Vốn từ cũng được đề cập đến trong cuốn Phát triển Chương trình giảng dạy trong dạy học Ngôn ngữ của tác giả Richard, ông coi “Vốn từ là một trong những điều vĩ đại nhất mà một nhà ngôn ngữ học ứng dụng đổ dồn sự chú ý của họ vào”. Những định nghĩa kể trên đều đi đến một kết luận rằng Vốn từ Tiếng anh được coi là một nhóm các từ vựng Tiếng anh mà một người sử dụng để biểu đạt các hình thái của hoạt động, vật dụng hay vật chất và nhiều thứ khác. Vốn từ của một người cũng được

hiều là một nhóm các ngữ vựng được người đó hiểu và sử dụng để hình thành câu trong giao tiếp.

Nói đến vai trò của Vốn từ, tác giả Nunan (1991: 117) coi việc người học có đủ Vốn từ là thành tố thiết yếu để có thể thành công trong việc học và sử dụng Ngoại ngữ. Ông cũng coi việc không có vốn từ đủ rộng có thể cản trở người học trong việc sử dụng và tiếp nhận Ngôn ngữ đích. Đồng tình với tác giả Nunan, tác giả Richard và Renandya (2002: 255) cũng nhấn mạnh rằng Từ vựng đóng vai trò nòng cốt trong việc thành thạo Ngôn ngữ và cung cấp nền tảng cho người học để có thể phát triển kỹ năng Ngôn ngữ bao gồm Nghe, Nói, Đọc và Viết.

2.2. Khái niệm phương tiện học tập (PTHT)

Vai trò của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong việc học Ngoại ngữ (CALL) rất quan trọng. Lý do điển giải cho việc này là người dạy và người học có thể sử dụng ứng dụng công nghệ trong giảng dạy Ngoại ngữ như một phương thức giao tiếp; cụ thể, những ứng dụng công nghệ được sử dụng như một công cụ để đạt được khung năng lực, giúp cho người học tăng tính tập trung và động lực học. Với mỗi một môi trường giáo dục cụ thể, người dạy có thể tận dụng một phương tiện học tập (PTHT) phù hợp với năng lực và sở thích của người học để thay thế cho các hoạt động truyền thống trong tiến trình dạy-học.

Phương tiện học tập là một công cụ được giáo viên sử dụng để làm cho việc học diễn ra hiệu quả. Phương tiện truyền thông là bất cứ thứ gì có thể được sử dụng để chuyển tải thông điệp từ người gửi đến người nhận sao cho kích thích tư tưởng, tình cảm của học sinh, sở thích, và sở thích theo cách mà quá trình học tập diễn ra. Có bốn loại phương tiện học tập, cụ thể là phương tiện trực quan, phương tiện âm thanh, nghe nhìn và đa phương tiện.

Nhìn chung, lợi ích của việc sử dụng phương tiện dạy học trong dạy và học các hoạt động là: (1) Phương tiện dạy học có thể thu hút và mở rộng sự chú ý của học sinh vào các tài liệu giảng dạy được trình bày, (2) Các phương tiện giảng dạy có thể khắc phục những khác biệt về kinh nghiệm học tập của người học dựa trên nền tảng kinh tế, (3) Phương tiện giảng dạy có thể hỗ trợ học sinh cung cấp những trải nghiệm học tập khó khăn để có được theo những cách khác nhau.

2.3. Khái niệm và cách sử dụng Duolingo

Duolingo là một ứng dụng học ngôn ngữ miễn phí do hai nhà sáng lập Luis Von Ahn và Severin Hacker tạo ra. Ứng dụng được ra mắt vào tháng 11 năm 2011 và cung cấp 68 ngôn ngữ khác nhau, các khóa học

bằng 23 ngôn ngữ và 22 khóa học bổ sung vẫn đang được phát triển. Duolingo triển khai học chính tả và viết, cũng như luyện nói cho người dùng khi họ đã đạt được một cấp độ nhất định. Ứng dụng này có thể sử dụng trên iOS, Android, và Windows Phone do vậy người dùng có thể tiếp tục nâng cao vốn từ vựng của mình mọi lúc mọi nơi. Các bài học trong Duolingo được thiết kế như một trò chơi, khiến cho việc học trở nên hấp dẫn và dễ tiếp thu. Hệ thống bài tập và kiểm tra của Duolingo giúp người học đặc biệt cải thiện kỹ năng nghe và vốn từ vựng của mình. Đặc biệt, người học có thể tự chọn mục tiêu học tập mỗi ngày theo nhu cầu bản thân. Khi hoàn thành được mục tiêu này, người học có thể nhận phần thưởng là kim cương để mua các vật tư trong ứng dụng. Đây có lẽ là tính năng được người dùng đánh giá cao vì giúp họ có động lực lớn trong học tập.

2.4. Một số gợi ý về sử dụng phần mềm Duolingo trong giảng dạy Ngoại ngữ

Theo tác giả Trace Miller (2021) có đề cập trên trang duolingo.com nhận định giảng dạy là công việc khó khăn và vai trò của giáo viên là không thể thay thế. Hiểu rõ điều này nên mỗi tính năng và cập nhật từ ứng dụng Duolingo dành cho Trường học đều với mục đích làm cho công việc của Người dạy trở nên dễ dàng hơn và hoạt động dạy học hiệu quả và thú vị hơn. Ứng dụng cung cấp cho người dạy tất cả cập nhật kịp thời về quá trình học tập và trải nghiệm của người học. Giáo viên ghi nhận được việc hoàn thành bài tập, kết quả học tập cũng như thời gian hoàn thành bài tập được giao. Điều này cũng đồng nghĩa với việc giáo viên có đủ dữ liệu đánh giá cần thiết và kịp thời, từ đó thiết kế hoạt động thúc đẩy hoặc hỗ trợ phù hợp với năng lực và nhu cầu của người học.

Một số phương thức để kết hợp Duolingo vào hoạt động trên lớp bao gồm:

- Giao bài tập về nhà dưới phương thức một trò chơi: Thay vì phải in các trang bài tập, giáo viên có thể giao bài tập tương ứng với Kỹ năng chuẩn hóa theo Chương trình giảng dạy trên Duolingo, ứng dụng thậm chí còn có thêm phần chấm điểm tự động dành cho Giáo viên. Việc cá nhân hóa các hoạt động học tập trên ứng dụng đồng thời thêm thử thách cho người học có thể được thực hiện bằng việc người dạy đặt ra mục tiêu XP (mục tiêu Điểm kinh nghiệm). Những mục tiêu này cho phép người học luyện tập bất kỳ hoạt động học Từ vựng nào mà họ chọn. Theo như nghiên cứu được thực hiện bởi tác giả Miller, Duolingo được coi như một phương thức hiệu quả trong việc phát triển năng lực Ngôn ngữ và ứng dụng

này có đủ nguồn lực là các chuyên gia giảng dạy để xây dựng và phát triển các chương trình học,

- Biến việc hoàn thành mục tiêu XP (mục tiêu Điểm kinh nghiệm) cho người học trở thành điểm thưởng cho hoạt động trên lớp: Người dạy có thể sử dụng XP để thiết kế hoạt động có tính cạnh tranh hoặc tạo ra thử thách theo phạm vi lớp học hoặc cá nhân. Việc hoàn thành bài tập XP với chủ đề Từ vựng đã được dạy vào thời gian ngoài giờ học có thể được coi là hoạt động học được ghi nhận và tính thêm điểm nếu người học hoàn thành bài trong thời gian quy định,

- Sử dụng cho hoạt động đầu giờ: Năm phút đầu tiên sau khi chuông reo báo hiệu vào lớp thường diễn ra trong tình trạng hỗn loạn và thiếu tập trung; cũng giống như năm phút cuối giờ người học dành năng lượng cho việc nhìn đồng hồ hơn là tập trung vào bài giảng, Để khắc phục điều này, người dạy có thể sử dụng Duolingo để tạo ra 1 trò chơi nhỏ về Vốn từ yêu cầu phải hoàn thành trong thời gian ngắn giúp người học tập trung hơn.

- Sử dụng để củng cố kiến thức: Trong một số trường hợp, người dạy có thể không sắp xếp đủ thời gian để tổng kết lại các kiến thức đã truyền tải hoặc trong một số ít trường hợp là ôn tập lại các tài liệu mà người học cần nhớ. Duolingo có đưa ra gợi ý về các hoạt động ôn tập nằm ngoài Chương trình học theo Thời khóa biểu, giáo viên có thể tận dụng ứng dụng như 1 hoạt động kiểm tra cuối giờ về Vốn từ vựng đã được hướng dẫn trong suốt buổi học.

- Kết nối trong hoạt động nhóm: Đối với một số lớp học vận hành hiệu quả thông qua các bài tập đòi hỏi sự hỗ trợ và tương tác hoặc tính cạnh tranh, người học có thể thi đấu dưới áp lực về thời gian hoặc tham gia vào cuộc thi nhỏ được tổ chức bởi giáo viên. Những hoạt động học từ vựng này sẽ khuyến khích người học tham gia tích cực vào hoạt động nhóm và các thành viên trong nhóm có thể hỗ trợ nhau trong việc học Từ vựng. Một số ý tưởng cho các hoạt động có thể thiết kế cho nhóm được gợi ý trên trang Teachers pay teachers hoặc trong nhóm Cộng đồng giáo viên của Duolingo trên Facebook. Mọi giáo viên đều có cơ hội được chia sẻ những bài tập hay cách tổ chức hoạt động trên lớp để tạo ra nền tảng chia sẻ tài liệu và phương pháp giảng dạy hiệu quả thông qua ứng dụng Duolingo.

- Trao phần thưởng cho việc học: Với người học nhỏ tuổi, Duolingo có giao diện trò chơi giúp cho việc học trở nên hứng thú và vui vẻ. Những giao diện này thường dễ sử dụng, bắt mắt; các bài tập được

thiết kế với yêu cầu nội dung dễ hiểu đi kèm hình ảnh màu sắc giúp người học tập trung hơn. Người dạy có thể tận dụng chức năng này để thiết kế các bài tập giúp tăng vốn từ hoặc kiểm tra mức độ hiểu nghĩa của từ, đánh vần và phát âm của từ vựng. Quan trọng nhất là việc hoàn thành mỗi bài tập được giao hoặc trò chơi sẽ luôn được tính điểm, và giáo viên có thể dùng điểm số để trao phần thưởng cho học sinh và ghi nhận sự nỗ lực của họ trong việc học Từ vựng.

3. Kết luận

Phương tiện học tập đóng vai trò quan trọng trong tiến trình giảng dạy, người dạy có thể tận dụng phương tiện học tập để tạo động lực cho người học, biến việc học Ngoại ngữ và đặc biệt là phát triển Vốn từ trở thành quá trình tiếp nhận tự nhiên. Với mỗi phương tiện học tập được áp dụng, giáo viên đều phải cân nhắc đến các yếu tố, bao gồm môi trường giảng dạy, năng lực và thói quen học tập của người học và điều kiện về cơ sở vật chất hiện có tại cơ sở đào tạo.

Với những điều kiện kể trên, Duolingo có thể coi là một công cụ giảng dạy hữu ích cho giáo viên, ứng dụng học tập miễn phí này dễ sử dụng, có thể dễ dàng đăng nhập, không tốn chi phí lắp đặt máy móc cần thiết. Mỗi người học đều có thể tiếp cận với ứng dụng dễ dàng, ứng dụng có các định dạng ngôn ngữ phù hợp với nhu cầu sử dụng của người dùng và bài tập được thiết kế phù hợp với năng lực của người học. Để quá trình dạy-học được tiến hành hiệu quả, người dạy phải cân nhắc đến năng lực, nhóm tuổi cũng như mục tiêu học tập; hiểu rõ điều này những nhà sáng lập của ứng dụng Duolingo đã phát triển ứng dụng dựa trên sự hỗ trợ đến từ những nhà giáo dục có kinh nghiệm giảng dạy, giúp ứng dụng có thể tiếp cận với nhiều nhóm đối tượng học khác nhau.

Tài liệu tham khảo

1. Hornby, A. S., & Wehmeier, S. (2007). Oxford Advanced Learner's Dictionary (7th edition). Oxford University Press.
2. Nunan, D. (1991). Language teaching methodology: a textbook for teachers. New York: Prentice Hall.
3. Richards, J. C., & Renandya, W. A. (Eds.). (2013). Methodology in language teaching: an anthology of current practice (1st publ., 17. print). Cambridge: Cambridge Univ. Press.
4. Trace Miller (2021). <https://blog.duolingo.com/using-duolingo-in-the-classroom/>